

ILMARINEN TAMMI- SYYSKUU 2019

Osavuosisikatsaus 1.1.–30.9.2019

ILMARINEN

PAREMPAA
ELÄMÄÄ,
OLE HYVÄ.

AJANKOHTAISTA ILMARISESSA

- Alkuvuoden vahva kehitys jatkui kolmannella vuosineljänneksellä. Kokonaistulos nousi 1,3 miljardiin euroon.
- Ilmarisen sijoitukset tuottivat tammi–syyskuussa 8,2 prosenttia eli 3,7 miljardia euroa ja sijoitusvarallisuus nousi ennätykselliseen 49,1 miljardiin euroon.
- Asiakaskanta kasvoi maksutulolla mitattuna 180 miljoonaa euroa.
- Kustannustehokkuus parani edelleen, kulut alenivat 9 miljoonaa euroa ja hoitokustannustulos nousi 42 miljoonaan euroon.
- Viestintä- ja yhteiskuntasuhdejohtajaksi nimitettiin Liina Aulin.





TAMMI— SYYSKUU 2019 LUKUINA

ILMARINEN

AVAINLUKUJA TAMMI-SYYSKUU 2019

Vakuutusmaksutulo **4,3** mrd. €
(4,0 mrd. €)

Maksetut eläkkeet **4,5** mrd. €
(4,2 mrd. €)

Hoitokustannustulos **42,2** milj. €
(24,9 milj. €)

Hoitokulusuhde **70,5** %
(81,5 %)

Sijoitustuotto **8,2** %
(3,0 %)

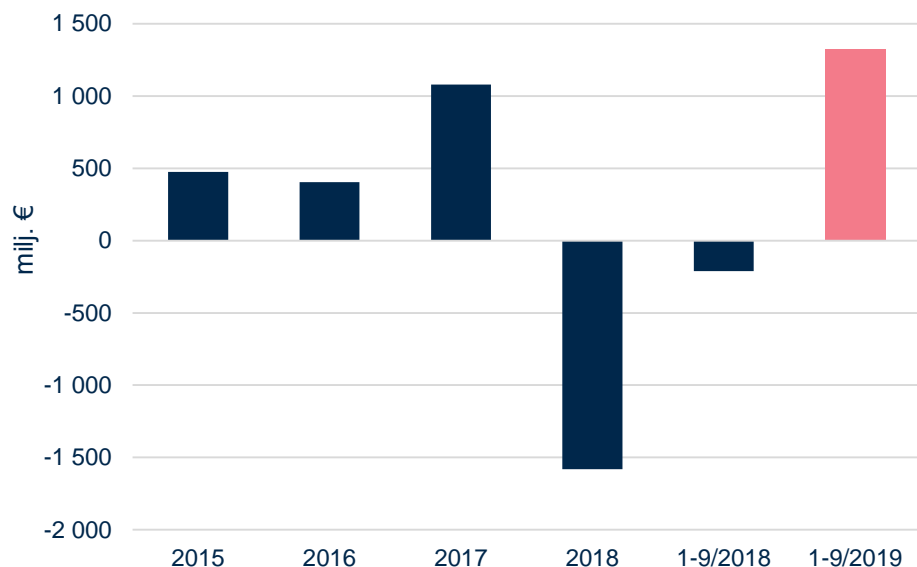
Sijoitusvarallisuus **49,1** mrd. €
(46,0 mrd. €)

Vakavaraisuusaste **125,4** %
(123,7 %)

Vakavaraisuuspääoma **10,1** mrd. €
(8,9 mrd. €)

ILMARISEN KOKONAISTULOS 1,3 MRD. EUROA, PARANNUSTA EDELLISVUOTEEN 1,5 MRD. EUROA

Kokonaistulos, milj.€



Tuloksen synty, milj. €

TULOSANALYYSI, milj. e	1.1.-30.9.2019	1.1.-30.9.2018	1.1.-31.12.2018
Tuloksen synty			
Vakuutusliikkeen tulos	-40,8	-21,3	-40,5
Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin	1 322,0	-214,6	-1 592,1
+ Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	3 739,1	1 372,6	-641,6
- Vastuvelan tuottovaatimus	-2 417,0	-1 587,2	-950,5
Hoitokustannustulos	42,2	24,9	29,9
Muu tulos	0,4	0,0	21,6
Kokonaistulos	1 323,7	-211,0	-1 581,0

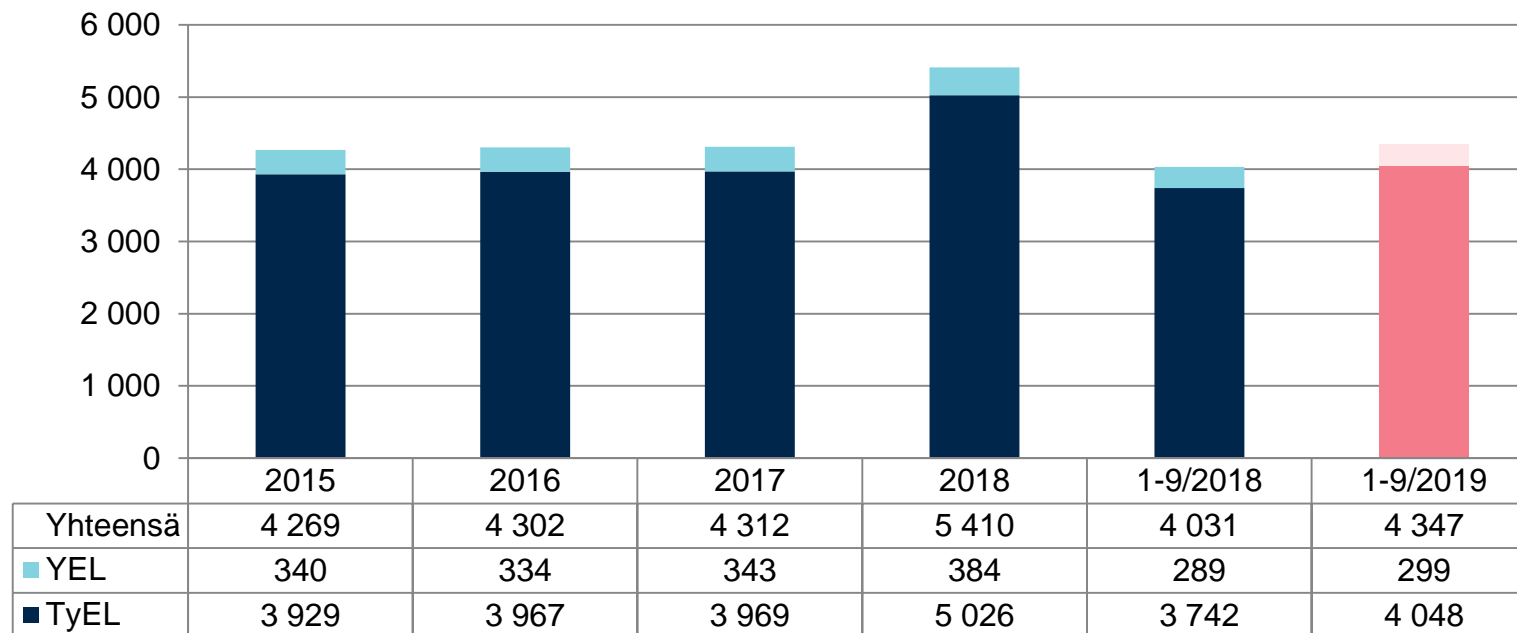


MAKSUTULO JA ASIAKAS- HANKINTA

ILMARINEN

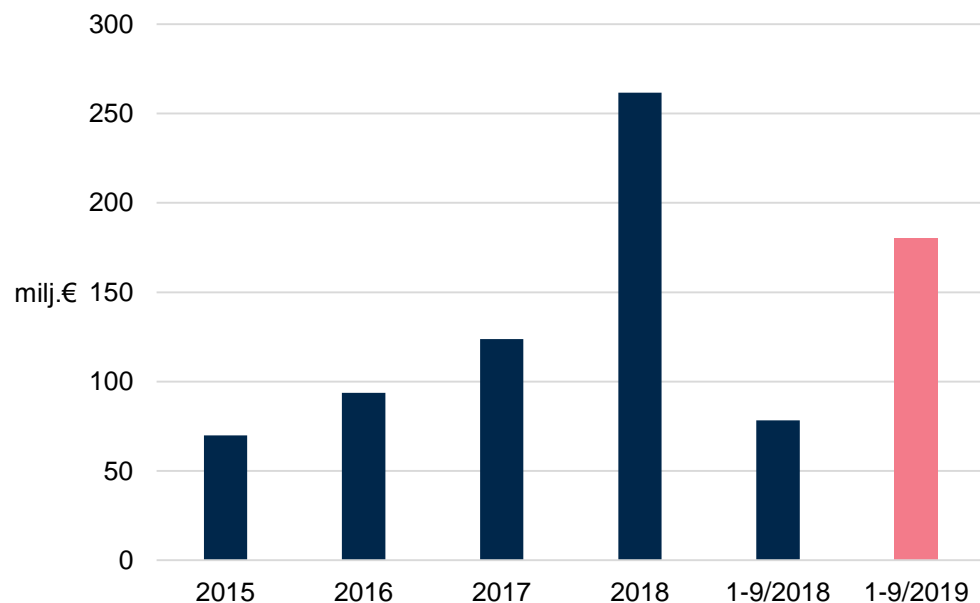
KOLMEN KVARTAALIN MAKSUTULO YLI 300 MILJ. EUROA EDELLISVUOTTA SUUREMPI

Vakuutusmaksutulo tammi–syyskuu 2019



ASIAKASKANTA VAHVASSA KASVUSSA – NETTOASIAKAS- HANKINTA VUODEN ALUSTA 180 MILJ. EUROA

Nettoasiakashankinta 2015–2019, milj. €



Nettoasiakashankinnan muutos, milj. €

Milj. €	1-9/2019	1-9/2018	Muutos
Nettoasiakashankinta	180	78	102
Vakuutusten uusmyynti	126	105	21
Vakuutusten nettosiirrot	55	-26	81

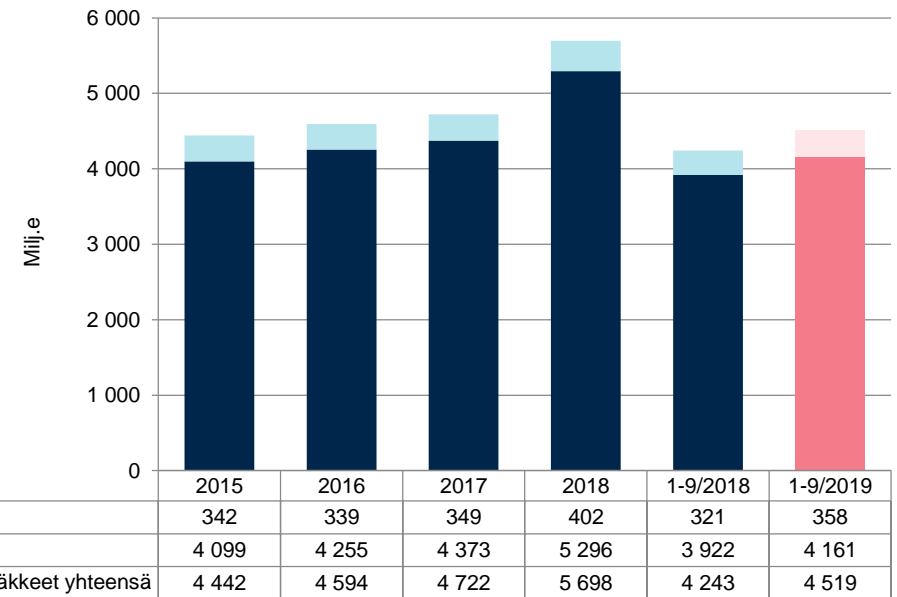
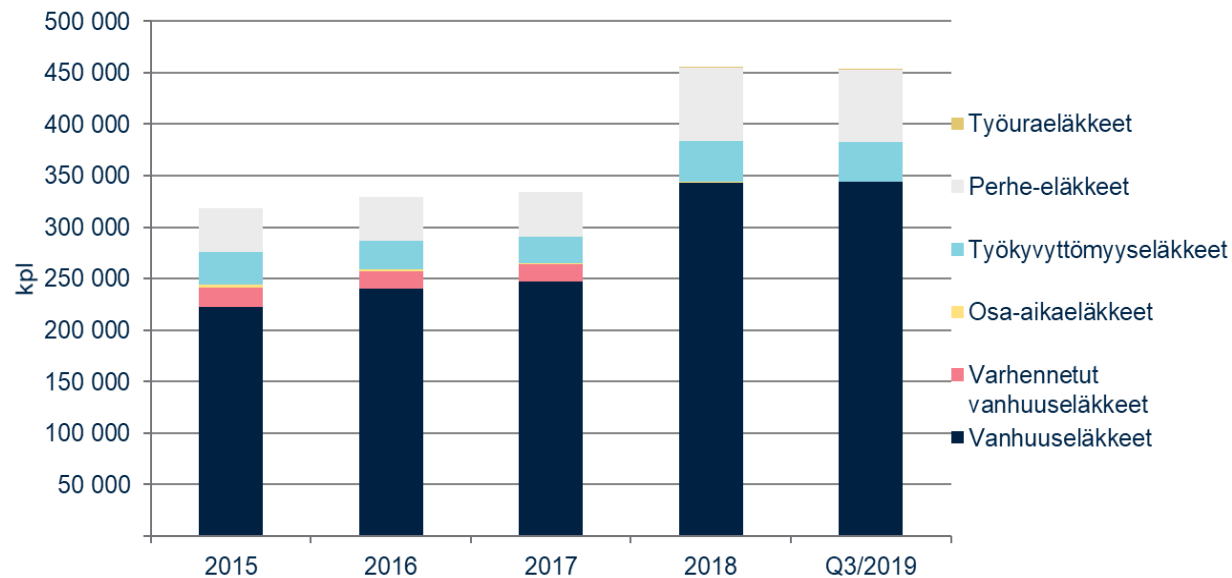


ELÄKKEET

ILMARINEN

ELÄKKEENSAAJIA LÄHES 460 000, ELÄKKEITÄ MAKSETTIIN 4,5 MRD. EUROA

Eläkkeensaajien lukumäärä ja maksetut eläkkeet tammi–syyskuu 2019



UUSIA ELÄKEPÄÄTÖKSIÄ ANNETTIIN LÄHES 27 000 KPL, KÄSITTELYAIKA NOPEUTUI

- Uusia eläkepäätöksiä annettiin tammi–syyskuussa 26 787 kpl, mikä oli 7 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna.
 - Päätösten määrää kasvatti mm. eläkehakemusten käsittelyprosessin nopeutuminen.
- Vanhuuseläkepäätöksiä tehtiin 10 158 kpl
 - Vanhuuseläkehakemusten määrä laski, mitä selittää vanhuuseläkeiän nousu.
- Työkyvyttömyyseläkkeiden kasvu jatkuu
 - Uusien työkyvyttömyyseläkehakemusten määrä kasvoi 3,5 %
- Uusien kuntoutushakemusten määrä laski 8,4 %



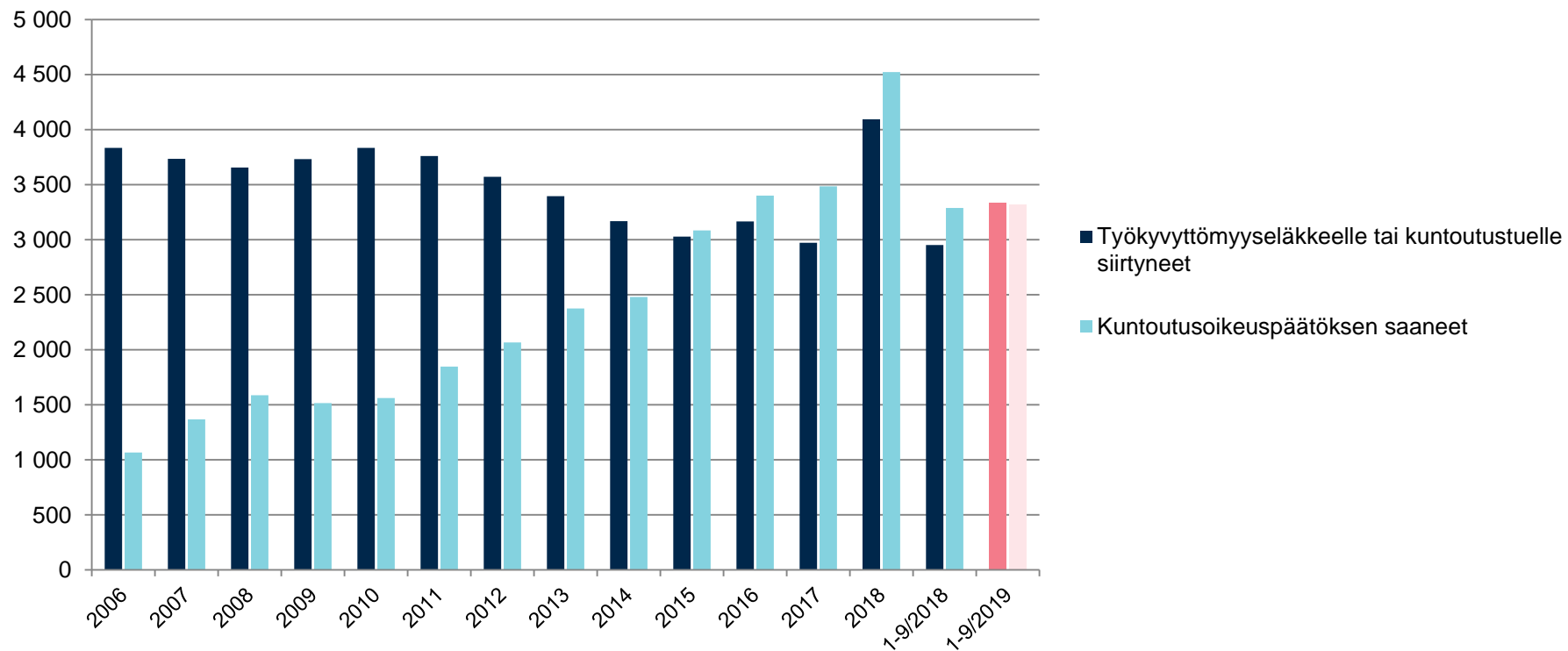


TYÖKYKY JA KUNTOUTUS

ILMARINEN

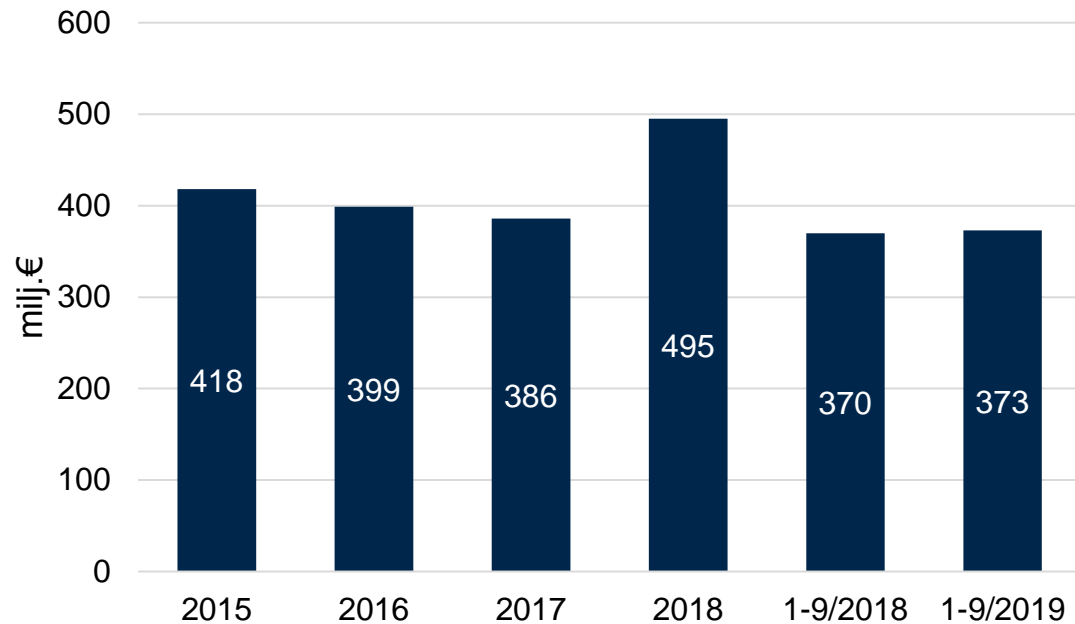
TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKKEELLE SIIRTYNEIDEN MÄÄRÄ EDELLEEN KASVUSSA

Kuntoutus ja työkyvyttömyys tammi–syyskuu 2019



TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKEMENO OLI 373 MILJ. EUROA, TYÖKYKYHANKKEITA TUETTIIN 2 MILJ. EUROLLA

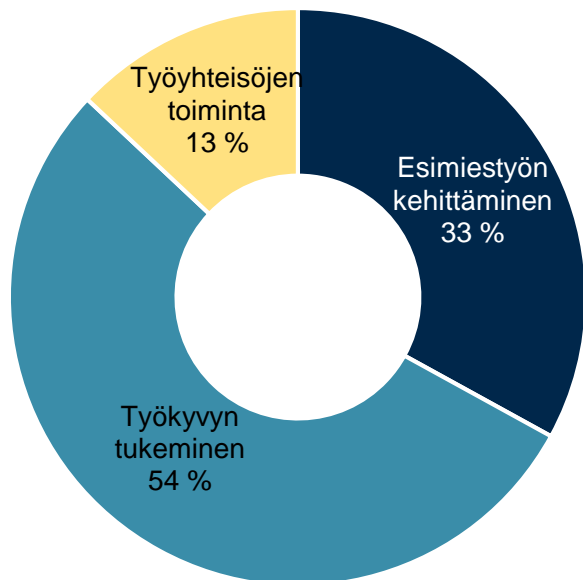
Työkyvyttömyyseläkemeno



TYÖKYKYHANKKEITA TOTEUTETTIIN 1 816 KAPPALETTA, ASIAKASKOKEMUS HYVÄLLÄ TASOLLA

Työkykyhankkeiden teemat ja asiakastyytyväisyys tammi–syyskuu 2019

Asiakasyritysten kanssa toteutettujen kehityshankkeiden teemat



**Työkykypalvelujen
NPS 86
(1–9/2019)**

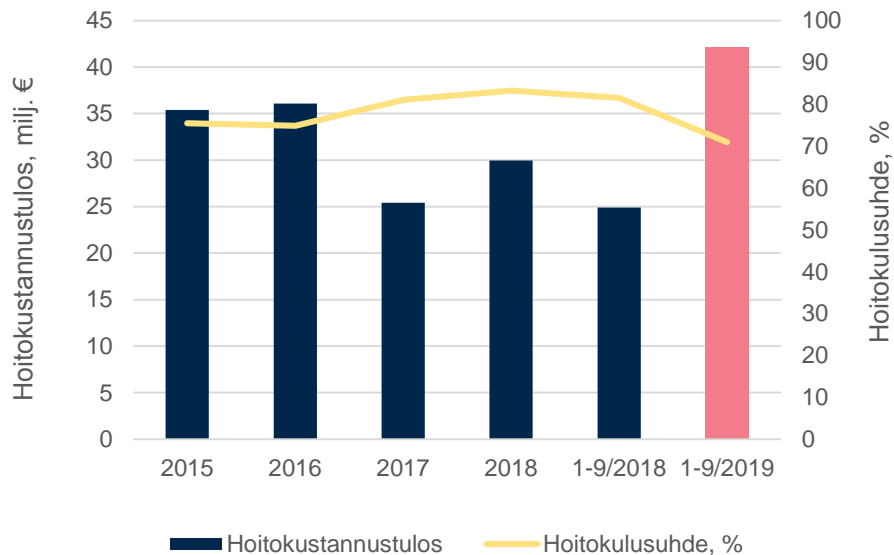


LIIEKULUT

ILMARINEN

LIIEKULUT LASKIVAT 9 MILJ. EUROA JA HOITOKULUSUHDE PARANI 11 %-YKSIKKÖÄ EDELLISVUOTEEN VERRATTUNA

Hoitokustannustulos, hoitokulusuhde ja kokonaisliikekulut 2015–Q3/2019



HOITOKUSTANNUSTULOS JA HOITOKULUSUHDE	2015	2016	2017	2018	1-9/2018	1-9/2019
Maksun hoitokustannusosat ja muut vastaavat tuotot	145	144	134	179	135	143
Hoitokustannustuotoilla katettavat liikekulut	109	108	109	149	110	101
Hoitokustannustulos	35	36	25	30	25	42
Hoitokulusuhde, %	76	75	81	83	82	71
Kokonaisliikekulut	151	147	150	195	148	137

*) Vuoden 2017-2019 hoitokulusuhde ei ole vertailukelpoinen aikaisempien vuosien kanssa hoitokustannusosaan tehtyjen tariffimuutosten takia. Vuodet 2015–2017 eivät sisällä Eteran lukuja. Vuoden 2018 kuluihin sisältyi fuusiosta johtuvia alaskirjauksia yhteensä 15 milj. €. 1–9/2018 alaskirjaukset olivat 11 milj. €.



SIJOITUS- TOIMINTA

ILMARINEN

SIJOITUSTUOTTO 8,2 % KAIKKI PÄÄOMAISUUSLUOKAT TUOTTIVAT HYVIN

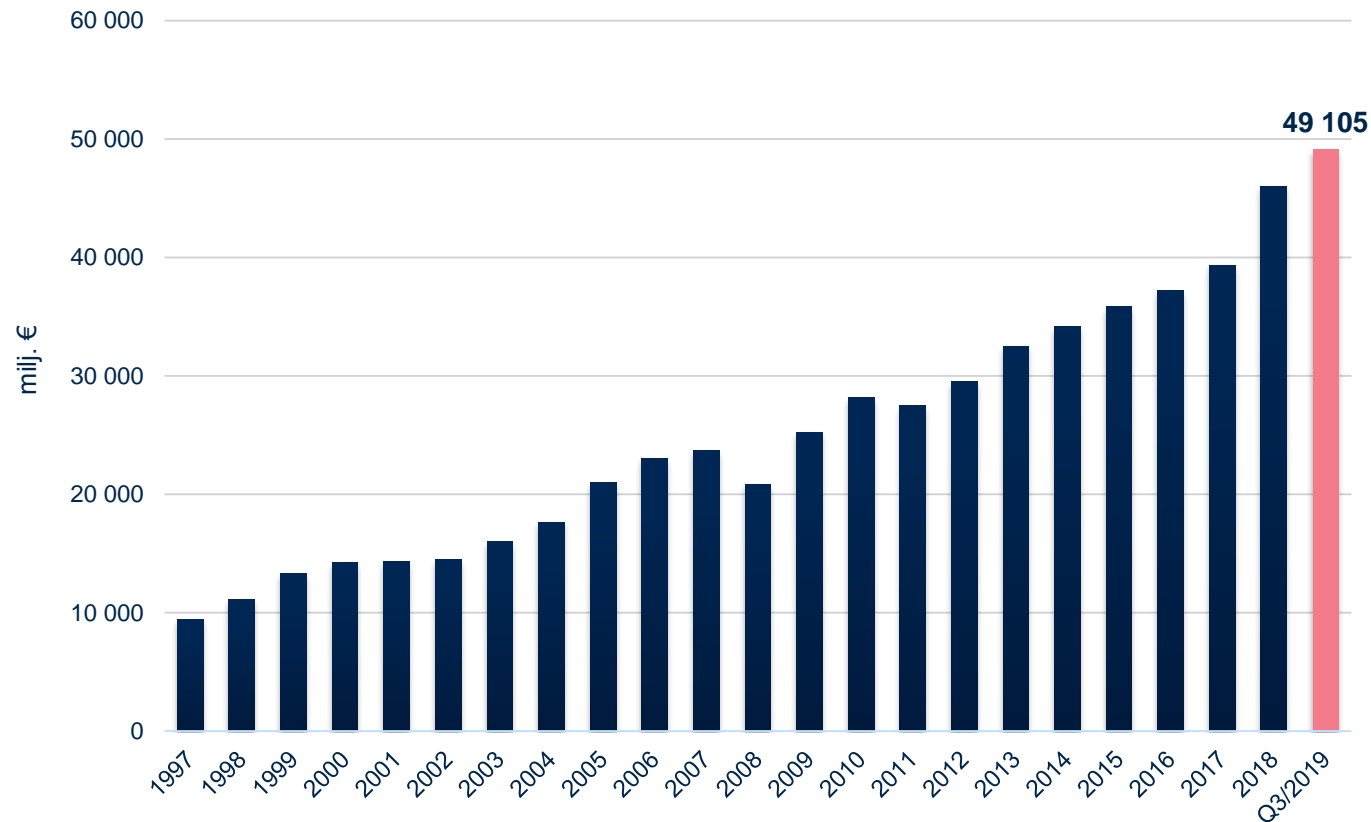
Tammi–syyskuu 2019

- Sijoitustuotto 8,2 % (3,0 %)
 - Osakesijoitusten tuotto 14,4 % (6,0 %)
 - Korkosijoitusten tuotto 4,2 % (0,6%)
 - Kiinteistösijoitusten tuotto 3,4 % (3,9 %)
- Pitkän aikavälin*) tuotto hyvällä tasolla
 - Nimellistuotto 5,7 %
 - Reaalituotto 4,2 %



SIJOITUSTEN ARVO NOUSI 49,1 MRD. EUROON

Sijoitusten arvo, milj. €

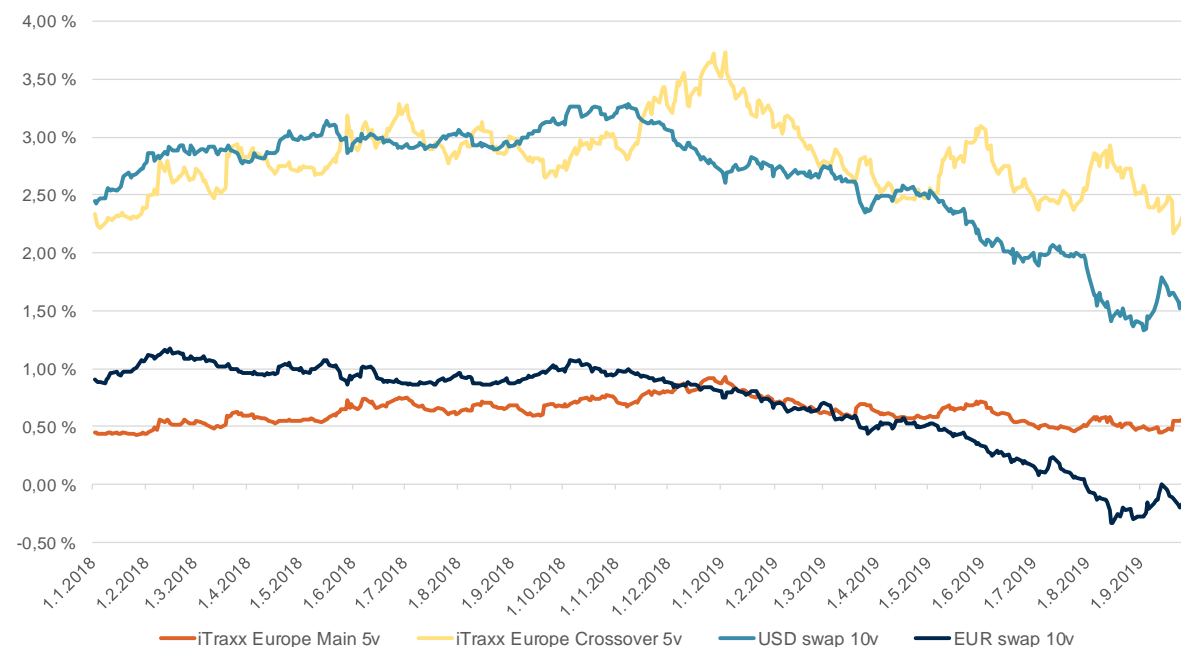


OSAKEMARKKINA NOUSI VAHVASTI – KORKOJEN JA LUOTTORISKIMARGINAALIEN LASKU JATKUI

Osakemarkkinoiden tuottokehitys



Korkojen ja luottoriskilisten kehitys



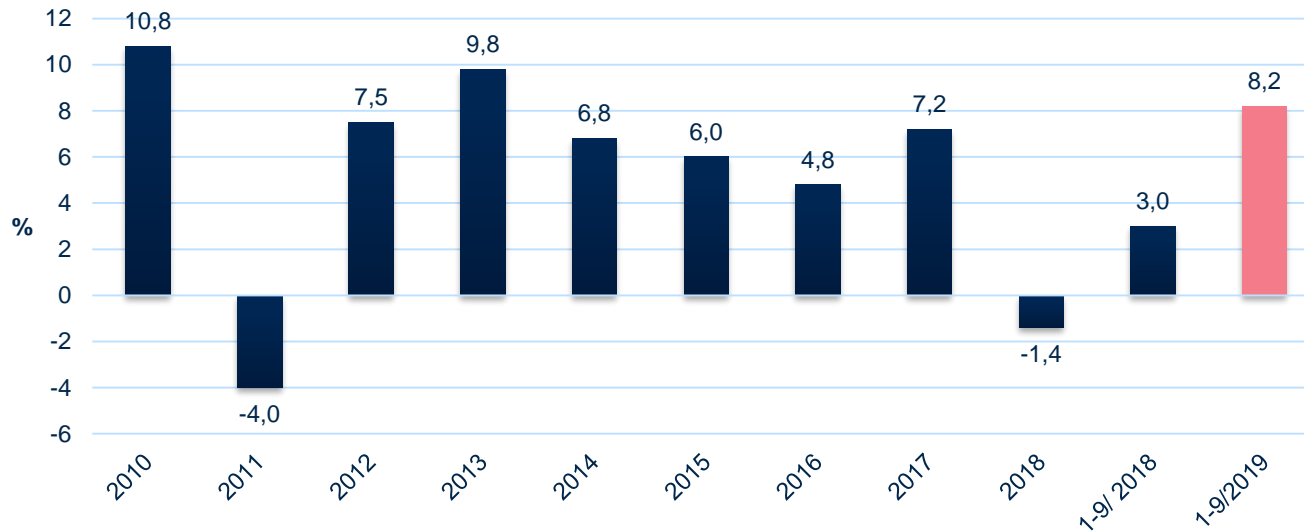
KESKEISIÄ HAVAINTOJA TOIMINTAYMPÄRISTÖSTÄ

- Pitkään jatkunut noususuhdanne on alkanut osoittaa taittumisen merkkejä. Erityisesti Saksan talousnäkymät ovat heikentyneet nopeasti varsinkin autoteollisuuden kysynnän vähentymisen seurauksena. Myös Yhdysvalloissa odotukset talouskasvun jatkumisesta ovat laimentuneet. Odotukset erittäin kevyen rahapolitiikan jatkumisesta ovat yhä voimistuneet.
- Yhdysvaltain ja Kiinan välinen kauppasota on lisännyt rahoitusmarkkinoiden epävarmuutta ja Kiinan talouskasvu on hidastunut.
- Korkotasoa on jatkanut laskuaan Euroopassa. Euroopan osakemarkkinat olivat hienoisessa nousussa kolmannen vuosineljänneksen aikana. Talouskasvun hidastumisesta huolimatta odotukset erittäin alhaisen korkotason pysyvyydestä ovat tukeneet markkinoita.

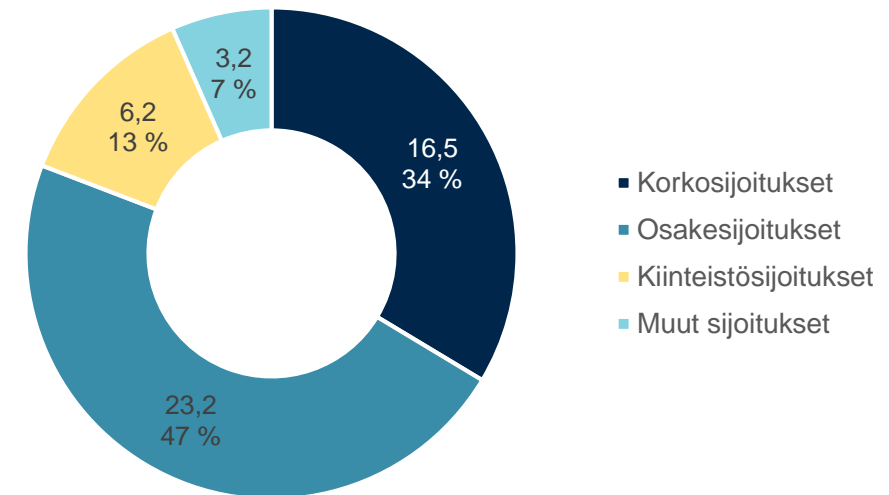


SIJOITUSTUOTTOJEN VAHVA KEHITYS JATKUI

Sijoitusten tuotto 2010–2019 ja sijoitusjakauma 30.9.2019



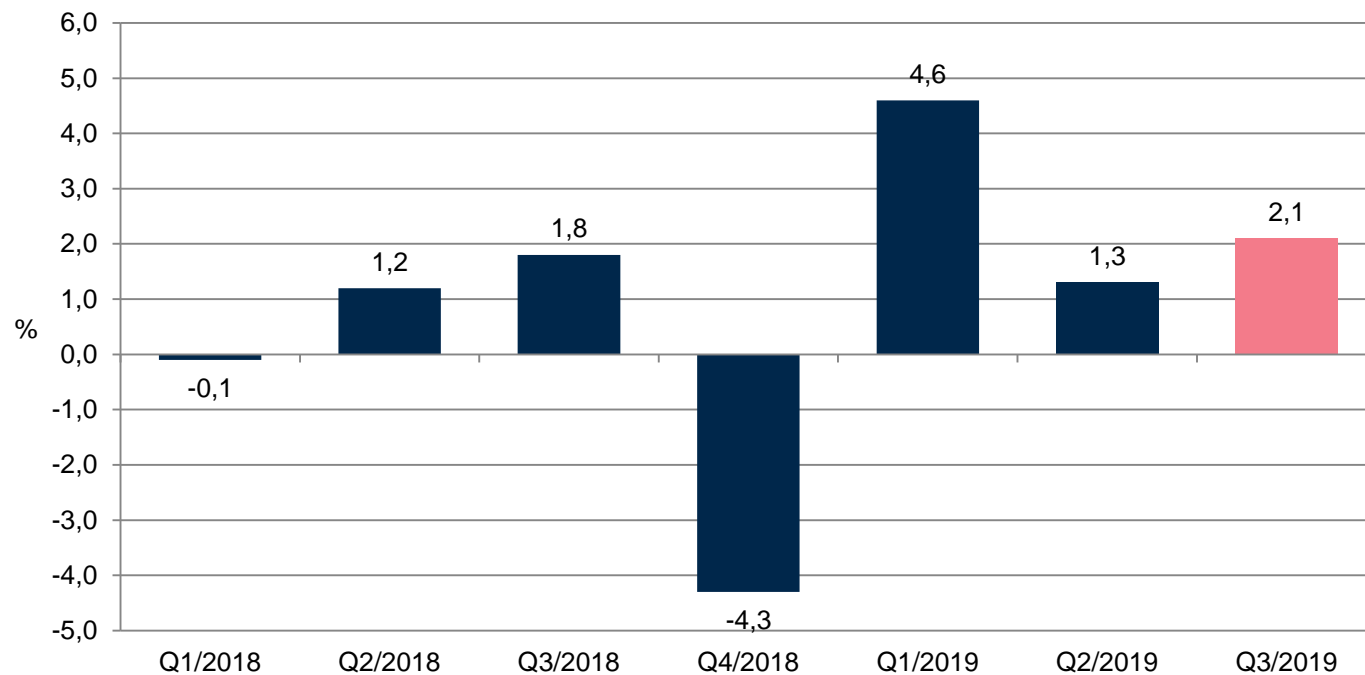
30.9.2019, 49,1 mrd. €



Sijoitusten keskimääräinen nimellistuotto 10 vuodelta 5,7 % ja reaalityttö 4,3 %.

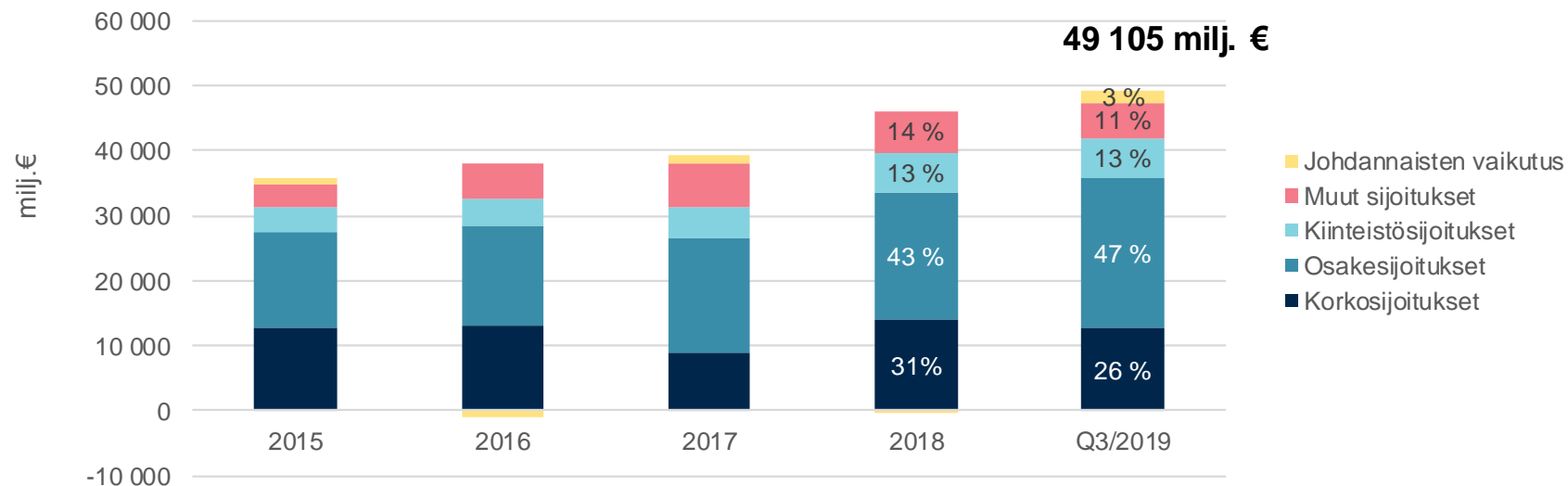
Q3 SJOITUSTUOTTO OLI 2,1 % JA 12 KUUKAUDEN TUOTTO 3,6 %

Sijoitustuotot neljännesvuosittain



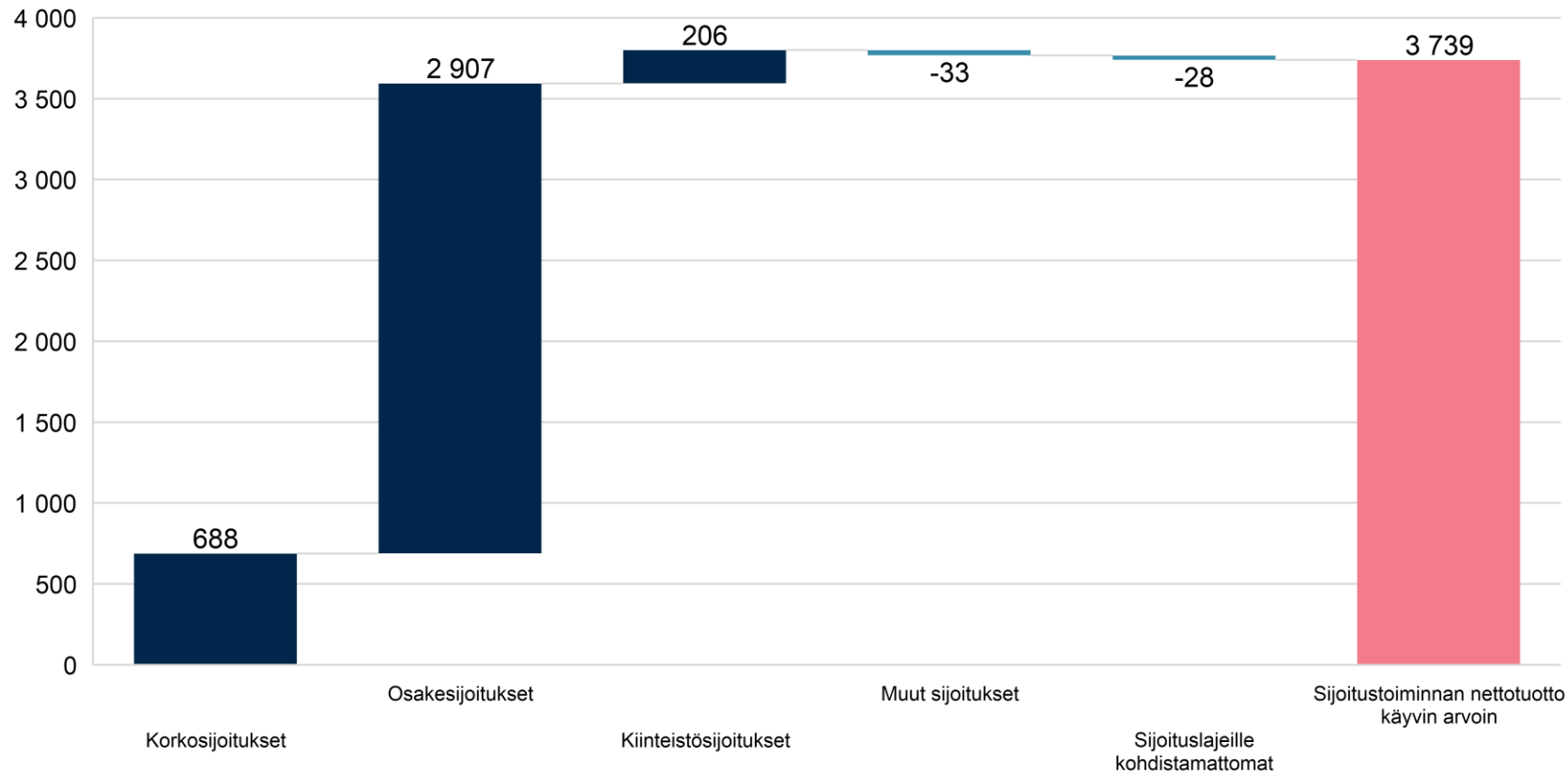
SIJOITUSJAKAUMASSA OSAKESIJOITUSTEN PAINO ON KASVANUT 47 PROSENTTIIN

Sijoitusten riskijakauma



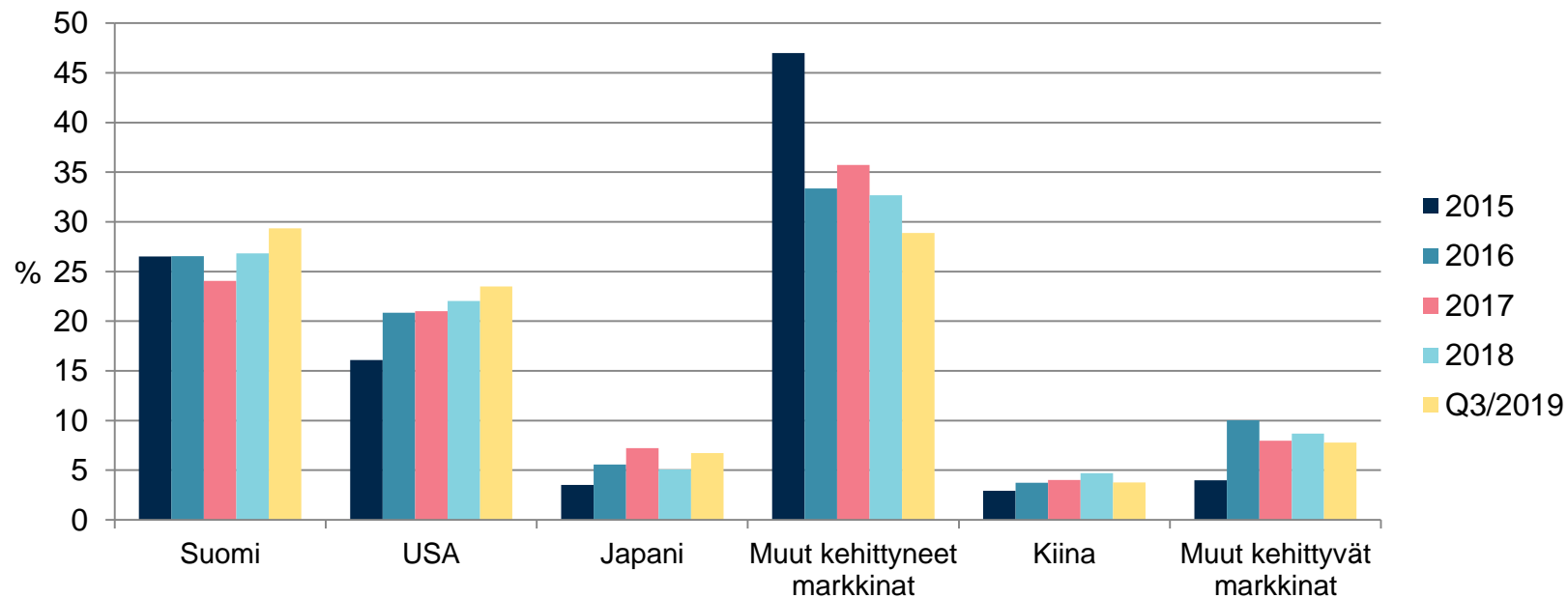
SIJOITUSTEN NETTOTUOTTO YLI 3,7 MRD. EUROA

Tuotot sijoituslajeittain, milj. €



KOTIMAISTEN LISTATTUJEN OSAKESIJOITUSTEN OSUUS 29 %

Listattujen osakkeiden maantieteellinen jakauma



ILMARISEN SJOITUKSET SUOMEEN

YLI 12 MILJARDIA EUROA

Osakesijoitukset suomalaisiin
yrityksiin

Listatut 5,3 mrd. €
Listaamattomat 1,0 mrd. €



Kiinteistösijoitukset

Suomessa 4,3 mrd. €



Lainat suomalaisille
yrityksille

0,8 mrd. €



Joukkovelkakirjalainat

1,0 mrd. €



OMISTUS SUOMALAISISSA PÖRSSIYHTIÖISSÄ

5 MILJARDIA EUROA

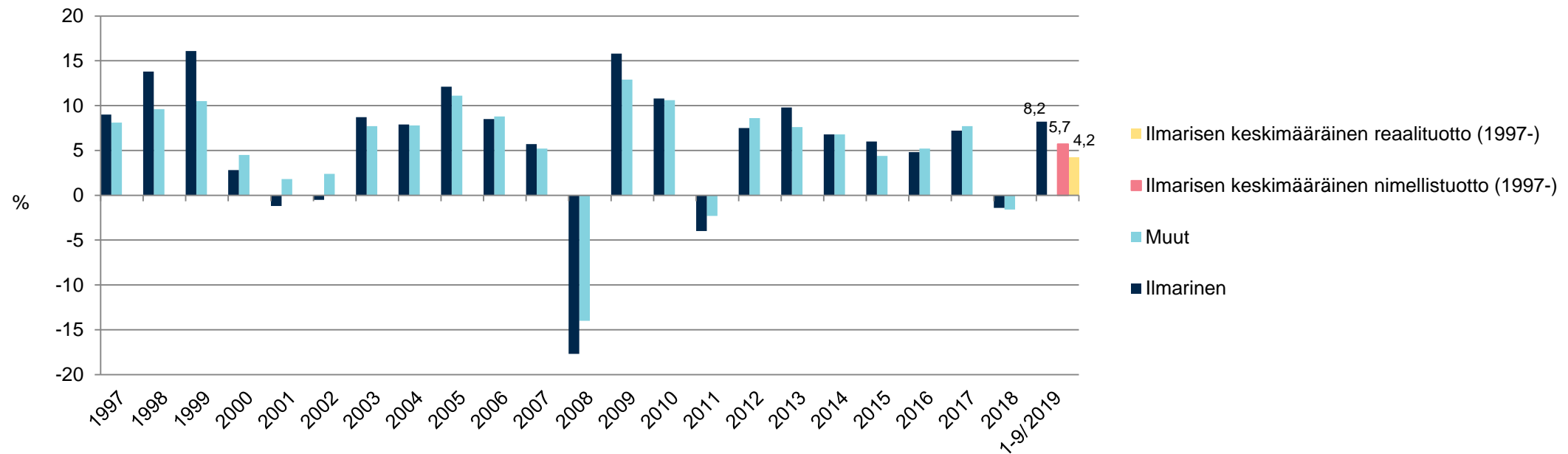
Suurimmat kotimaiset listatut osakeomistukset

	Milj.e	30.9.2019	31.12.2018
↑	Kojamo Oyj	484	264
↑	UPM-Kymmene Oyj	327	200
↑	Nordea Bank Abp	301	190
↑	Kesko Oyj	299	96
↑	Fortum Oyj	298	170
↑	Neste Oyj	296	274
↑	Kone Oyj	278	188
↑	Sampo Oyj	270	155
↑	Nokia Oyj	264	184
↑	Stora Enso Oyj	250	216

	Prosentteina	30.9.2019	31.12.2018
	Nurminen Logistics Oyj	19,8	19,8
	Digia Oyj	14,6	14,6
	Kojamo Oyj	13,1	13,1
↓	Talenom Oyj	12,1	17,2
↑	QT Group Oyj	10,2	10,1
	Panostaja Oyj	8,1	8,1
	Martela Oyj	8,1	8,1
↑	Glaston Oyj	7,3	7,2
	Citycon Oyj	7,1	7,1
↓	Capman Oyj	6,8	7,1

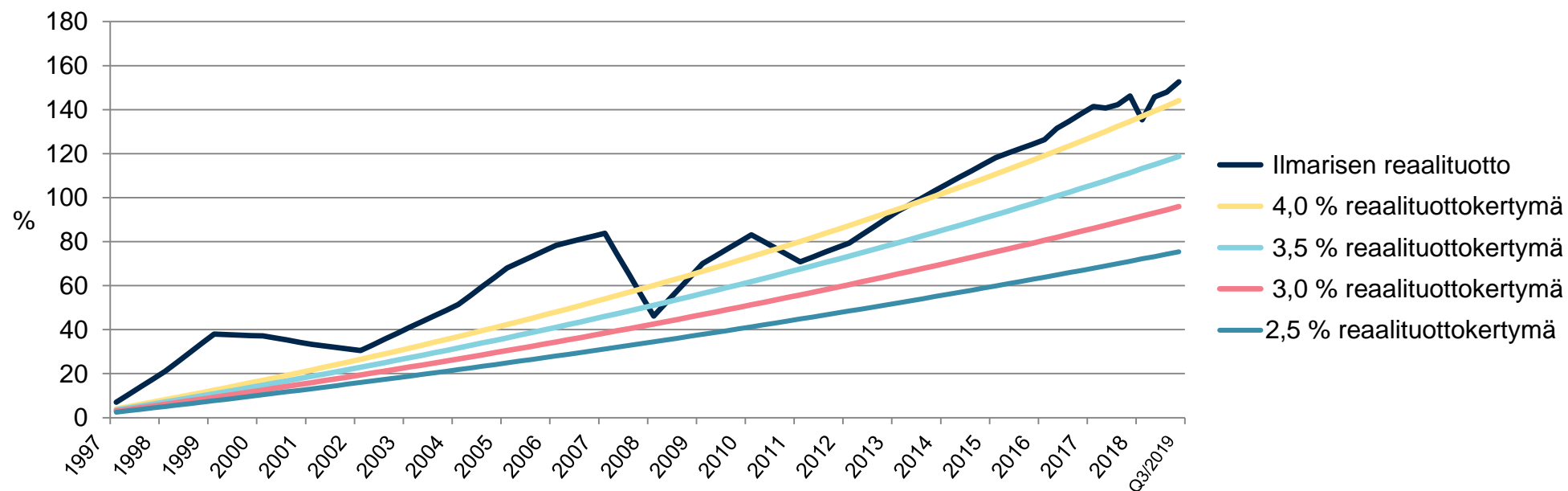
PITKÄN AIKAVÄLIN KESKIMÄÄRÄINEN NIMELLISTUOTTO 5,7 % VUODESSA

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin



PITKÄN AIKAVÄLIN KESKIMÄÄRÄINEN REAALITUOTTO 4,2 % VUODESSA

Sijoitusten kumulatiivinen nettotuotto 1997–30.9.2019



ERI MARKKINOIDEN KESKITUOTTOJA

%	Ilmarinen	Suomalaiset osakkeet	Eurooppalaiset osakkeet	Euro valtionlainat	Euro yrityslainat
Q3/2019	2,1	1,9	2,6	3,8	1,3
2018	-1,4	-3,9	-10,8	1,0	-1,3
Keskituotto 5 vuodelta	5,1	10,5	5,7	3,7	2,6
Keskituotto 10 vuodelta	5,7	10,7	8,0	4,6	4,3
Keskituotto 20 vuodelta	5,4	7,9	4,0	5,0	4,6
Keskituotto vuodesta 1997	5,7	9,8	6,5	5,1	4,7
Reaalikeskituotto 5 vuodelta	4,6	9,9	5,1	3,1	2,1
Reaalikeskituotto 10 vuodelta	4,3	9,3	6,6	3,2	3,0
Reaalikeskituotto 20 vuodelta	3,8	6,3	2,5	3,4	3,1
Reaalikeskituotto vuodesta 1997	4,2	8,1	4,9	3,5	3,1

TAMMI-SYYSKUUN SJOITUSTUOTTO 8,2%

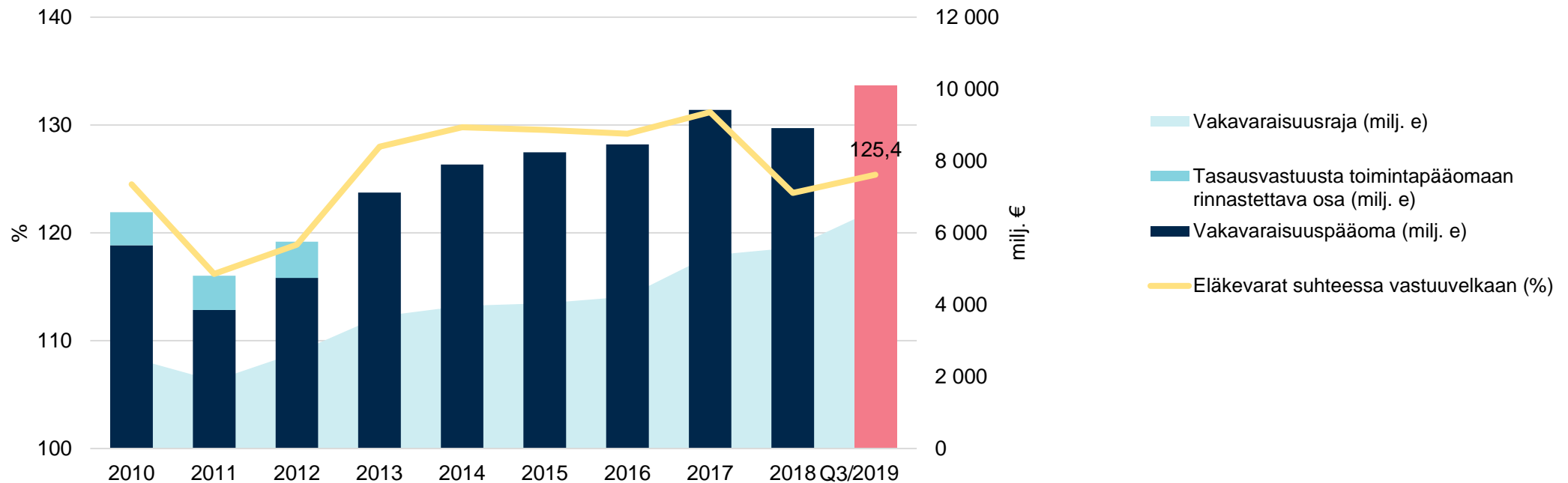
	Perusjakauma milj. e	%	Riskijakauma milj. e	%	Tuotto %	Volatiliteetti
Korkosijoitukset	16 508,5	33,6	12 772,0	26,0	4,2	
Lainasaamiset	1 008,8	2,1	1 008,8	2,1	2,8	
Joukkovelkakirjalainat	14 230,4	29,0	9 634,7	19,6	4,5	2,2
Julkisyhteisöjen joukkovelkakirjalainat	4 719,6	9,6	3 724,9	7,6	8,1	
Muiden yhteisöjen joukkovelkakirjalainat	9 510,8	19,4	5 909,8	12,0	2,7	
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset (ml. sijoituksiin kohdistuvat saamiset ja velat)	1 269,4	2,6	2 128,6	4,3	3,0	
Osakesijoitukset	23 178,2	47,2	23 025,4	46,9	14,4	
Noteeratut osakkeet	18 115,7	36,9	17 962,9	36,6	15,3	11,5
Pääomasijoitukset	4 191,0	8,5	4 191,0	8,5	12,6	
Noteeraamattomat osakesijoitukset	871,5	1,8	871,5	1,8	5,6	
Kiinteistösijoitukset	6 173,9	12,6	6 192,1	12,6	3,4	
Suorat kiinteistösijoitukset	5 621,3	11,4	5 622,2	11,4	3,5	
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	552,7	1,1	569,8	1,2	2,7	
Muut sijoitukset	3 244,6	6,6	5 458,9	11,1	-1,1	
Hedge-rahastosijoitukset	2 420,9	4,9	2 420,9	4,9	7,7	3,6
Hyödykesijoitukset	30,7	0,1	91,9	0,2	-	
Muut sijoitukset	793,0	1,6	2 946,2	6,0	-21,5	
Sijoitukset yhteensä	49 105,3	100,0	47 448,4	96,6	8,2	4,0
Johdannaisten vaikutus			1 656,9	3,4		
Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä	49 105,3		49 105,3	100,0		

Joukkovelkakirjalainojen modifioitu duraatio on 2 vuotta

Avoin valuuttapositio on 23,2 % sijoitustenmarkkina-arvosta.

Kokonaistuottoprosentti sisältää sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut

VAKAVARAISUUS VAHVISTUI **125,4 PROSENTTIIN JA** **VAKAVARAISUUSPÄÄOMA KASVOI 10,1 MRD. EUROON**





TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT

ILMARINEN

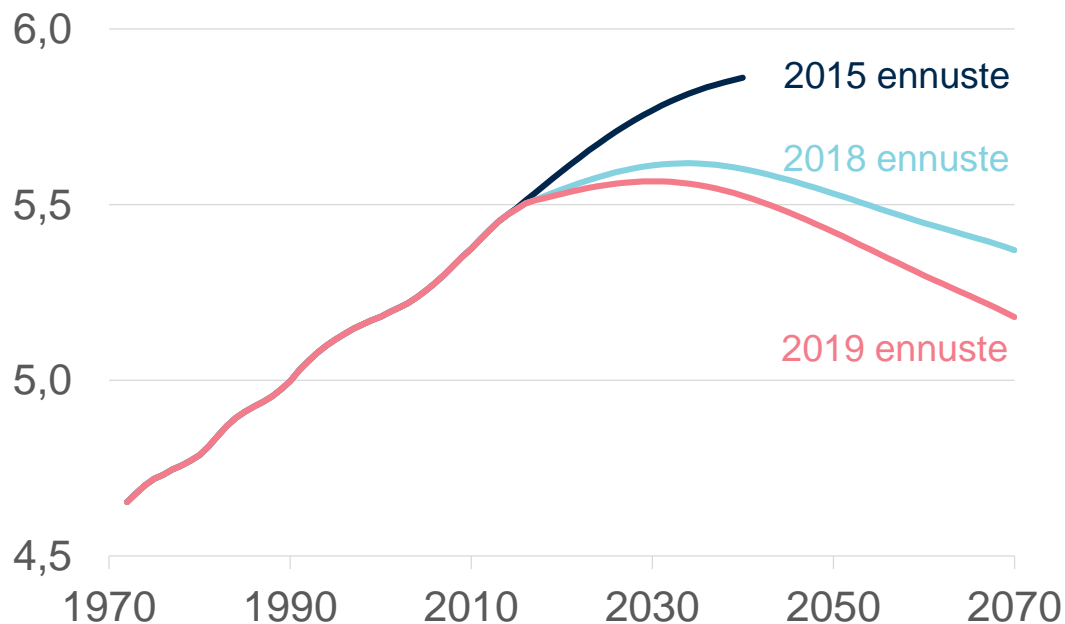
TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT

- Talouskasvun ennakoidaan edelleen jatkuvan, mutta hidastuvan niin Suomessa kuin muissa teollisuusmaissa.
- Alhainen korkotaso tukee rahoitusmarkkinoita myös lähitulevaisuudessa.
- Rahapolitiikka jatkuu keveänä euroalueella, mutta erittäin kevyen rahapolitiikan mahdollisuudet tukea osakekurssien nousua alkavat olla rajalliset.
- On todennäköistä, että yritysten tuloskehitys heikkenee lähiaikoina globaalin talouskasvun hiipuesssa.
- Keskeiset Ilmarisen toimintaan ja työeläkejärjestelmään vaikuttavat riskit liittyvät työllisyyden ja palkkasumman kehitykseen, sijoitusmarkkinoiden epävarmuuteen sekä väestörakenteen kehitykseen ja syntyvyyteen, joka on viime vuosina ollut poikkeuksellisen alhainen.

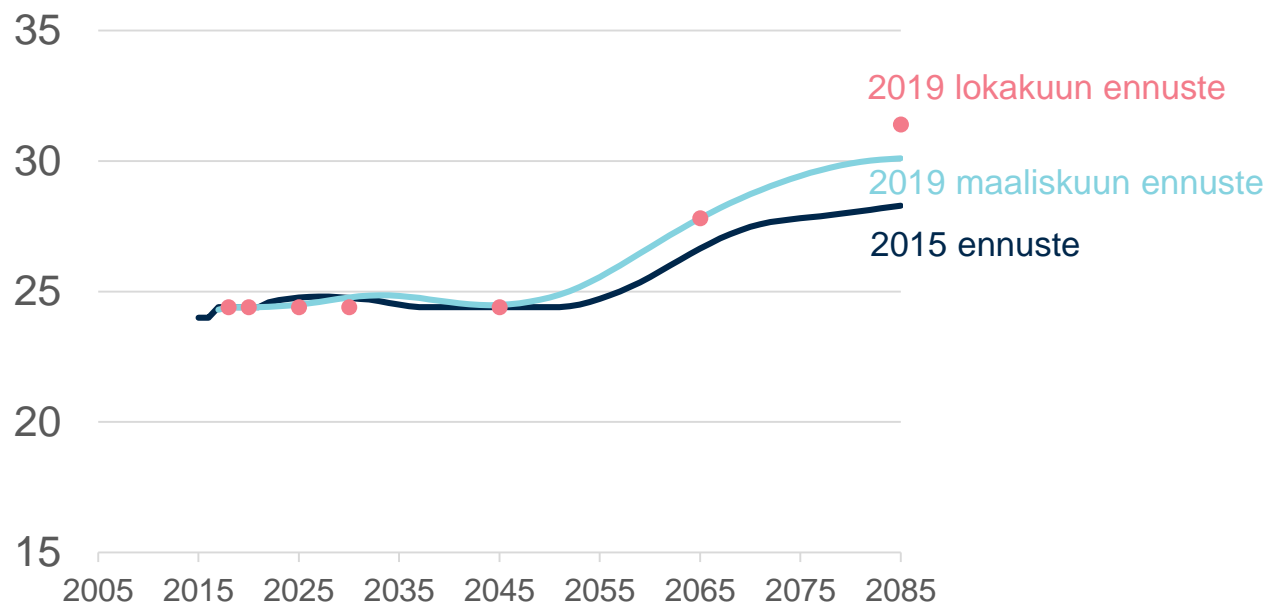


ETK:N PITKÄN AIKAVÄLIN LASKELMA: TYEL-MAKSUSSA AIEMPAA SUUREMPAA NOUSUPAINETTA

Väestön määrä ja pitkän aikavälin ennuste, miljoonaa henkeä (Tilastokeskus)



TyEL-maksun kehitys, prosenttia palkkasummasta (ETK)



KESKEISIMMÄT MUUTOKSET ETK:N LASKELMASSA

- Syntyvyys 1,35 (kevät 2019: 1,45; 2015: 1,70)
- Nettomaahanmuutto 15 000 henkilöä vuodessa (2015: 17 000)
- Sijoitustuotto-oletus reaalisesti 2,5 % vuosille 2019-2028 (2015: 3,0 %) ja 3,5 % vuodesta 2029 alkaen